

Курс: Репродуктивне здоров'я та планування сім'ї

Лекція 3

Менструальний цикл. Норма і патологія. Аменорея

1. Менструальний цикл. Норма і патологія

Менструальний цикл – це складний біологічний процес, що відображає гормональну регуляцію жіночої репродуктивної системи.

Визначення нормального менструального циклу (FIGO, 2018): тривалість 24–38 днів, тривалість менструації 4–8 днів, об'єм крововтрати 5–80 мл.

2. Порушення менструального циклу. Їх класифікація

Менструальні порушення включають:

- Гіпоменструальний синдром – короткі або слабкі менструації.
- Поліменорея – часті менструації (<24 днів).
- Олігоменорея – рідкісні менструації (>38 днів).
- Аменорея – відсутність менструацій >6 місяців.

3. Псевдоаменорея. Причини, клініка. Лікування

Псевдоаменорея – це стан, коли менструація є, але кров не виводиться з організму через анатомічні або механічні перешкоди.

- Причини: вроджені аномалії (атрезія гімену, шийки матки), післяопераційні рубці.
- Клініка: циклічні болі, відсутність менструальної кровотечі.
- Лікування: хірургічна корекція (гіменотомія, реконструкція шийки матки).

4. Види істинної аменореї

Аменорея – це відсутність менструацій більше ніж 6 місяців.

- Первинна аменорея: відсутність менструацій у 15 років.
- Вторинна аменорея: менструації припинилися на >6 міс.

5. Гіпоталамічна аменорея

Функціональна гіпоталамічна аменорея (ФГА) – наслідок стресу, різкого схуднення, надмірних фізичних навантажень.

- Відновлення харчування, психологічна підтримка, при необхідності – ЗГТ.

6. Гіпофізарна аменорея

Причини:

- Гіперпролактинемія – надмірна продукція пролактину (аденома гіпофіза).
- Синдром Шихана – некроз гіпофіза після тяжких пологів.
- Лікування: агоністи дофаміну (каберголін), при синдромі Шихана – ЗГТ.

7. Яєчникова аменорея

Причини:

- Синдром полікістозних яєчників (СПКЯ).
- Передчасне виснаження яєчників.
- Тести: рівень ФСГ, ЛГ, естрадіолу, АМГ.

8. Маткова аменорея

Причини:

- Синдром Ашермана (внутрішньоматкові синехії).
- Наслідки хірургічних втручань.
- Лікування: гістероскопічна корекція.

9. Нейроендокринні синдроми

До них відносяться:

- Синдром Кушинга (гіперкортицизм).
- Гіпотиреоз (вплив на рівень пролактину, естрогенів).
- Лікування залежить від причини (замісна гормональна терапія, медикаментозна корекція).

10. Клімактерій

Клімакс – природний період згасання функції яєчників.

- Менопауза встановлюється після 12 місяців від останньої менструації.
- Лікування: ЗГТ, фітоестрогени, корекція способу життя.

11. Висновки

Аменорея – симптом, що вимагає детальної діагностики. Своєчасне лікування допомагає зберегти репродуктивне здоров'я жінки.